

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/66/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119343705
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6119343705.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Viery Markovej a JUDr. Renáty Šiškovéj v právnej veci žalobcu: SOSTEAM SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom Budatínska 43, 851 06 Bratislava, IČO: 45 414 408, právne zastúpeného: Advokátska kancelária MULARČÍK A PARTNERI, s. r. o., so sídlom Nám. M. Benku 15, 811 07 Bratislava, IČO: 36 860 522, proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Digital Park I, Einsteinova 21, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 31 383 408, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 455,57 eur s príslušenstvom a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 26Cb/185/2019-233 zo dňa 10.03.2022, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 26Cb/185/2019-233 zo dňa 10.03.2022 potvrdzuje.

II. Súd priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Rozhodol tak s poukazom na ustanovenia § 3d ods. 3, 85 písm. d/, ods. 6, § 3 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej aj len „Cestný zákon“), § 2 ods. 2 písm. r/, § 43 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o cestnej premávke“), § 39, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), a § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou z 30. júla 2019 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 455,57 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V žalobe žalobca uviedol, že dňa 24. septembra 2017 došlo na Moste SNP v Bratislave k dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič motorového vozidla BMW X5, EČV: A. XXXXX B. C. D. tak, že nedobrzdil idúc za vozidlom značky Ford Fusion, EČV: A. XXXXX a narazil do jeho zadnej časti. V dôsledku dopravnej nehody došlo ku kontaminácii vozovky prevádzkovými kvapalinami. Správcom cestnej komunikácie je Magistrát Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava. Držiteľom a vlastníkom vozidla bola v čase dopravnej nehody E. F. D.. B. C. D., ktorý zodpovedá za vznik dopravnej nehody, bol povinný v zmysle ustanovenia § 43 Zákona o cestnej premávke odstrániť znečistenie predstavujúce prekážku cestnej premávky. Keďže vodič si túto povinnosť nesplnil (tento druh poškodenia vyžaduje kvalifikovaný zásah subjektu špecializovaného na odstraňovanie poškodenia vozovky), táto povinnosť prešla na správcu, ktorý na zabezpečenie tejto povinnosti mal so žalobcom uzavretú zmluvu o spolupráci pri odstraňovaní prekážok z 11.

apríla 2017. Na základe predmetnej zmluvy a telefonickej objednávky správcu komunikácie, pristúpil žalobca k odstráneniu znečistenia. Za odstránenie znečistenia vystavil žalobca vlastníkovi motorového vozidla faktúru č. 17100514 na sumu 455,57 eur. Dňa 04.01.2018 žalobca prostredníctvom obchodnej spoločnosti Green recovery s.r.o. uplatnil svoj nárok v zmysle § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. priamo voči žalovanému ako zodpovednému poisťovateľovi. Žalovaný listom z 13.08. 2018 oznámil žalobcovi, že zamietol uplatnený nárok. Žalobca bol názoru, že má voči žalovanému priamy nárok, keďže je jediným subjektom, ktorý vynaložil náklady na odstránenie protiprávneho stavu spôsobeného poisteným. Za predpokladu, že by sa súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu, upriamil pozornosť na zmluvu o postúpení pohľadávok z 20. júna 2018, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a správcou komunikácie, na základe ktorej žalobca disponuje škodovou pohľadávkou voči žalovanému aj v prípade, ak by súd považoval za jediného poškodeného správcu komunikácie.

3. Vo svojich vyjadreniach sa žalovaný nestotožňoval s tvrdením žalobcu, ktorý o sebe tvrdil, že je majiteľom pohľadávky voči škodcovi vo výške 455,57 eur. Poukázal na skutočnosť, že žalobca pre Magistrát Hlavného mesta SR Bratislavy odstránil prekážku na ceste bezodplatne. Magistrát Hlavného mesta SR Bratislavy následne postúpil domnelú pohľadávkou na náhradu škody na žalobcu, takisto bezodplatne. Magistrát Hlavného mesta SR Bratislavy preto nikdy nemohol evidovať pohľadávkou voči škodcovi B. C. D., keďže na odstránenie prekážky na cestnej komunikácii nevynaložil žiadne finančné prostriedky. V majetkovej sfére tvrdeného pôvodného majiteľa pohľadávky nedošlo k zmenšeniu majetku, a preto mu nemohla ani vzniknúť škoda. Preto nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky na náhradu škody, keďže táto nikdy neexistovala. Zároveň žalovaný namietal, že uplatnený nárok nemožno uspokojiť z povinného zmluvného poistenia, keďže náklady na odstránenie prekážky nie je možné subsumovať pod žiaden z nárokov podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z.. Výklad žalobcu, podľa ktorého možno stotožniť náklady na odstránenie prekážky s nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodením veci podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z., neprípustne rozširuje predmet poisteného krytia. Z tohto dôvodu sa žalovaný necítil v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom. Záverom žalovaný namietal aj uplatnené úroky z omeškania s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2017.

4. Žalobca reagujúc na tvrdenia žalovaného uviedol, že mu vznikla pohľadávkou z odstraňovania škody, ktorú spôsobil poistenec žalovaného. Pri odstraňovaní škody žalobcovi vznikli náklady na odstránenie a tieto si uplatňuje zákonným spôsobom. Nárok subsumoval pod ustanovenie § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z., čo podporil aj odborným posudkom G. H. I. C., E.. Bol názoru, že je výlučne v dispozícii správcu komunikácie, akým spôsobom odstráni prekážku cestnej premávky. Žalobca a správca komunikácie uzavreli zmluvu v zmysle, aby si správca komunikácie splnil svoje zákonné povinnosti a v rámci hospodárnosti si žalobca mohol uplatňovať vzniknuté pohľadávky jeho konaním pri odstraňovaní prekážok priamo u žalovaného. Bezodplatnosť postúpenia pohľadávok medzi žalobcom a správcou komunikácie je uzatvorená z dôvodu hospodárnosti, a teda aby nedochádzalo k zaťažovaniu verejných financií. Subjektom, ktorý vynaložil financie na odstránenie prekážky v cestnej premávke a škody tým vzniknutej, je žalobca.

5. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že dňa 24. septembra 2017 došlo na Moste SNP v Bratislave k dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič motorového vozidla BMW X5, EČV: A. XXXXX B. C. D. tak, že nedobrzdil za motorovým vozidlom značky Ford Fusion, EČV: A. XXXXX a narazil do jeho zadnej časti. V dôsledku dopravnej nehody došlo ku kontaminácii vozovky prevádzkovými kvapalinami. Správcou cestnej komunikácie je Magistrát Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava. Držiteľom a vlastníkom vozidla bola v čase dopravnej nehody E. F. D.. Motorové vozidlo BMW X5, EČV: A. XXXXX bolo v čase vzniku dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. Žalobca na základe zmluvy z 11. apríla 2017 uzavretej so správcou cestnej komunikácie a na základe jeho telefonickej objednávky bezodplatne odstránil prekážku na cestnej komunikácii v podobe vytečenia prevádzkových kvapalín na vozovku. Na základe vykonaného odstránenia prekážky vystavil žalobca dňa 26. septembra 2017 faktúru č. 17100514 na sumu 455,57 eur na držiteľku a vlastníčku motorového vozidla E. F. D.. Dňa 4. januára 2018 si žalobca prostredníctvom obchodnej spoločnosti Green recovery s.r.o. uplatnil u žalovaného nárok na náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla BMW X5, EČV: A. XXXXX povinne zmluvne poisteného u žalovaného podľa ustanovenia § 15 zákona č. 381/2001 Z. z.. Žalovaný listom z 13. augusta 2018 oznámil žalobcovi, že ním uplatnený nárok nespadá pod škodu podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. a preto nároku žalobcu na náhradu uplatnenej škody nevyhovelo. Ako prvou sa súd prvej inštancie zaoberal aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu. Pokiaľ žalobca v spore

argumentoval, že prekážku odstránil na základe výzvy (objednávky) správcu komunikácie v súlade s uzatvorenou zmluvou o spolupráci, predmetná zmluva a ani naň nadväzujúca objednávka nezakladá podľa názoru konajúceho súdu jeho aktívnu vecnú legitimitáciu. Naopak podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaný, pretože práce na odstránení prekážky cestnej premávky vykonal na základe absolútne neplatnej zmluvy. Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy ako správca komunikácie je jediným kompetentným subjektom povereným udržiavaním pozemných komunikácií vo vlastníctve Hlavného mesta SR v stave zodpovedajúcom účelu, a teda aj v prípade znečistenia týchto komunikácií, je povinný toto znečistenie odstrániť. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona, ktoré neumožňuje rozdelenie jednotlivých oprávnení správcu cesty medzi viaceré subjekty navzájom. Inými slovami povedané, uvedené zákonné ustanovenie sa vôbec netýka riešenia postupu, kedy obec ako správca cesty hodlá určité oprávnenie správcu cesty (avšak nie všetky oprávnenia) preniesť na iný subjekt a sám pritom zostať správcou cesty (takýto postup nie je dovolený ani inými právnymi predpismi). Gramatickým výkladom predmetného zákonného ustanovenia tak dospel súd prvej inštancie k záveru, že prenos právomocí správcu cesty nie je možný na obchodnú spoločnosť už existujúcu, ale výlučne na obchodnú spoločnosť založenú / zriadenú osobitne iba na tento účel. V opačnom prípade by požiadavka zákonodarcu vyjadrená slovami „právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené“ nemala opodstatnenie. Žalobca preto podľa názoru súdu prvej inštancie nie je spôsobilým subjektom na to, aby vykonával správu cesty (aby na neho boli prenesené niektoré práva a povinnosti správcu cesty), pretože podľa výpisu z obchodného registra na takýto účel ani nebol správcou cesty založený/zriadený. Zmluvou, ktorou správca komunikácie previedol na žalobcu svoju vlastnú zákonnú kompetenciu, porušil ustanovenia cestného zákona, keďže ňou previedol na žalobcu odstraňovanie prekážok z telesa cesty a/alebo súčasti cesty za účelom zabezpečenia priechodnosti a plynulosti cestnej premávky (hoci sa jedná o výlučnú kompetenciu správcu komunikácie). Súd prvej inštancie vyslovil právny názor, že správca komunikácie pri odstraňovaní prekážky z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie zmluvne previesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej (čo sa týka zabezpečenia samého výkonu odstránenia znečistenia komunikácie). Odstrániť znečistenie z komunikácie je oprávnený vykonať buď správca komunikácie, alebo právnická osoba ním na tento účel založená alebo zriadená. Dodal, že je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že Cestný zákon upravuje spoločenské vzťahy v oblasti verejného (správneho) práva a v súvislosti so správou pozemných komunikácií nevznikajú súkromnoprávne, ale verejnoprávne vzťahy. Odstránenie rozliatych prevádzkových kvapalín, ktoré spôsobujú prekážku v zjazdnosti komunikácie, nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským subjektom, alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávných vzťahov (k tomu obdobne aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/70/2003). Správca komunikácie vykonávajúci verejnú správu pozemných komunikácií je pri tomto výkone orgánom verejnej správy a vzťahuje sa na neho článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pri výkone preneseného výkonu štátnej správy nemôže postupovať nad rámec zákona, tzn. používať analogický inštitút súkromného práva napr. zmluvné zastúpenie, poverenie a splnomocnenie. Každý orgán štátu má totiž ústavou a zákonom určený rozsah právomocí, ktorý nemôže prekročiť, takže môže konať len to, čo mu ústava alebo zákon dovoľuje s tým, že tieto právne normy určujú aj spôsob, akým štátne orgány môžu štátnu moc uplatňovať, vrátane druhu a obsahu sankcií, ktoré môžu používať. Konanie orgánu štátu v medziach a v rozsahu ustanovenom zákonom, bez akejkoľvek výnimky a zákonom ustanoveným spôsobom, napĺňa v právnom štáte princíp právnej istoty a tento ústavný príkaz zároveň vylučuje stav, aby orgán štátu mohol konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad rámec zákona a tiež iným, ako zákonom predpísaným a ustanoveným spôsobom. Akceptovanie opačného výkladu, kedy by mohol správca komunikácie časť výkonu verejnej správy zmluvne delegovať na iný podnikateľský subjekt (v rozhodovanom spore na žalobcu), považoval konajúci súd za nepripustné, keďže by sa ním legitimizovalo ultra vires konanie správcu komunikácie.

6. Uvedené podľa záverov súdu prvej inštancie platí bez ohľadu na znenie § 141 ods. 6 písm. b/ zákona o cestnej premávke, podľa ktorého sa na odstránenie prekážky cestnej premávky nepoužijú všeobecné predpisy o správnom konaní. Predmetné zákonné ustanovenie podľa konajúceho súdu nemožno vykladať nepripustne tak, že by odstraňovanie prekážky cestnej premávky bolo vyňaté z verejnoprávnej normy hmotnoprávnej povahy, ale toto ustanovenie je potrebné v súlade s pravidlami výkladu právnych noriem logicky a gramaticky a systematicky vykladať len tak, že na odstránenie prekážky cestnej premávky sa nepoužijú všeobecné predpisy o správnom konaní, ktorým je nepochybne

predovšetkým správny poriadok a účelom tejto úpravy bolo vylúčiť pôsobnosť tohto procesného predpisu pri odstraňovaní prekážok cestnej premávky v otázkach týkajúcich sa úpravy začatia správneho konania, zisťovania skutkového stavu, vydávania rozhodnutia, opravných prostriedkov a pod. Sledovaným cieľom bolo zabezpečenie efektívneho odstránenia prekážok cestnej premávky bez toho, aby toto mohlo byť zmarené, resp. predĺžované využitím práv daných účastníkovi správneho konania v iných prípadoch správneho konania, resp. v konaniach upravených normami správneho poriadku. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že správca nemôže preniesť výkon svojej právomoci ani po technickej stránke. Pokiaľ nebola prekážka (znečistenie komunikácie) odstránená správcom komunikácie alebo právnickou osobou pre tento účel založenou alebo zriadenou, išlo o zákonom neprípustné prenesenie výkonu právomoci pri správe miestnej komunikácie. Z tohto dôvodu žalobca nebol oprávnený vykonať úkony spojené s odstránením prekážky z cestnej komunikácie a rovnako tak nebol oprávnený náklady spojené s týmto neoprávneným odstránením prekážky fakturovať vlastníkovi motorového vozidla (E. F. D.). Uvedené znamená, že žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na náhradu vynaložených nákladov spojených s odstránením prekážky voči žalovanému ako poisťovateľovi motorového vozidla, čo viedlo konajúci súd k zamietnutiu žaloby. Súd prvej inštancie ešte zdôraznil, že ustanovenia cestného zákona o zverení práv a povinností určeným subjektom sú kogentnej povahy, a teda len správca cesty (prípadne právnická osoba ním na tento účel zriadená alebo založená) bol oprávnený znečistenie komunikácie odstrániť. Vzhľadom k uvedenému považoval súd prvej inštancie zmluvu o spolupráci medzi správcom komunikácie a žalobcom za absolútne neplatnú v zmysle § 39 OZ, keďže svojim obsahom a účelom obchádza jednotlivé ustanovenia cestného zákona a zároveň je v priamom rozpore s nimi. Súd prvej inštancie poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 28. júna 2012, sp. zn. 2MCdo/11/2011 dodal, že žalobca na základe zmluvy o spolupráci pri odstraňovaní prekážok z 11. apríla 2017 nemohol získať oprávnenie na výkon verejnej moci na odstraňovanie prekážok na komunikáciách a už vôbec na základe tejto absolútne neplatnej zmluvy nemohol vykonávať podnikateľskú činnosť za účelom dosahovania zisku v podobe požadovania nákladov od subjektu, ktorý spôsobil znečistenie cestnej komunikácie, prípadne od subjektu, ktorý je jeho poisťovateľom.

7. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že otázka jeho aktívnej vecnej legitímácie bola vyriešená v obdobných sporoch kasačným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 14. apríla 2021, č.k. 3Cob/69/020-349, ktorý v bode 11. odôvodnenia uviedol, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný a že bol preukázaný aj vznik škody spočívajúci v nákladoch na vyčistenie vozovky, súd prvej inštancie uviedol, že v prvom rade nie je predmetným uznesením Krajského súdu v Bratislave vydaným v inom spore kasačne záväzný (§ 391 ods. 2 CSP) a v druhom rade Okresný súd Bratislava I v rozsudku z 18. októbra 2019, č. k. 27Cb/200/2018-231 a Krajský súd v Bratislave v uznesení zo 14. apríla 2021, č. k. 3Cob/69/020-349 vychádzali pri posúdení aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z odlišných skutočností, ako súd prvej inštancie v tomto spore (a dôvody, ktoré mali za následok záver súdu o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, vôbec neposudzovali). Z uvedených dôvodov považoval súd prvej inštancie záver Krajského súdu v Bratislave o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu vyslovený v uznesení zo 14. apríla 2021, č. k. 3Cob/69/020-349 za predčasný. Nad rámec uvedeného dôvodu pre zamietnutie žaloby súd prvej inštancie dodal, že do úvahy neprichádza ani posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu podľa jeho alternatívneho návrhu, v zmysle ktorého mal uplatnenú pohľadávku nadobudnúť od správcu cestnej komunikácie zmluvou o postúpení pohľadávky. V tejto časti súd prvej inštancie uviedol, že sa s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave vysloveným v bode 11. uznesenia zo 14. apríla 2021, č. k. 3Cob/69/020-349 nestotožňuje, keďže má na danú otázku odlišný právny názor. Vyjadril názor, že aby bolo možné žalobcu považovať za aktívne vecne legitimovaný subjekt a veriteľa, musel by „postupca“ (Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava) disponovať pohľadávkou voči škodcovi. Predmetnou pohľadávkou (pohľadávkou na náhradu škody) by mohol postupca voči škodcovi disponovať, ak by Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava ako správcovi cestnej komunikácie vznikli v súvislosti s odstraňovaním prekážky z cestnej komunikácie spôsobenej dopravnou nehodou dňa 24. septembra 2017 akékoľvek náklady. Hlavnému mestu SR Bratislava však žiadne náklady – ktoré by bolo možné považovať za škodu – v súvislosti s odstránením prekážky na základe obsahu súdneho spisu nevznikli, keďže žalobca prekážku z cestnej komunikácie odstránil bezodplatne, čo vyplýva aj z článku 2 bod 11 zmluvy o spolupráci pri odstraňovaní prekážok. Skutočnosť, že Hlavnému mestu SR Bratislava žiadna škoda v súvislosti s odstraňovaním prekážky nevznikla, dokladuje aj žalobcom predložená faktúra č. 17100514 z 26. septembra 2017, ktorú vystavil na F. D. a nie na Hlavné mesto SR Bratislava. Keďže Hlavnému mestu SR Bratislava nevznikli žiadne náklady v súvislosti s odstránením prekážky z cestnej komunikácie (v podobe úbytku z jeho majetku), nedisponoval žiadnou pohľadávkou na náhradu škody voči škodcovi (voči B. C. D.) a ani voči vlastníkovi motorového vozidla, ktoré spôsobilo dopravnú nehodu

(voči F. D.). Hlavné mesto SR tak nemohlo ako postupca zmluvou o postúpení pohľadávky z 20. júna 2018 postúpiť takúto neexistujúcu pohľadávku na žalobcu. Navyše súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca nepripojil žiadny doklad o tom, že by predmetom postúpenia mala byť aj pohľadávka v sume 455,57 eur voči B. C. D., prípadne F. D.. Na preukázanie by bolo nevyhnutné, aby bola k zmluve o postúpení pohľadávok predložená príloha, v ktorej by bola daná pohľadávka aspoň akýmkoľvek určitým (nezameniteľným) spôsobom špecifikovaná (keď už nie výškou pohľadávky alebo číslom faktúry, aspoň uvedením dňa, kedy došlo k dopravnej nehode, alebo osobou jej vinníka), aby mohol súd vôbec uvažovať o tom, či je žalobca veriteľom uplatnenej pohľadávky (a subjektom aktívne vecne legitimovaným v spore). S odkazom na uvedené považoval súd prvej inštancie za nadbytočné, aby sa v spore zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, prípadne či žalobou uplatnený nárok spadá pod nároky na náhradu škody kryté povinným zmluvným poistením podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z..

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca v celom rozsahu a to podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Mal za to, že správca nedelegoval na neho žiadnu správcovskú činnosť, preto považoval takýto výklad ustanovenia § 3d cestného zákona za nesprávny a nelogický. Gramatický výklad, ktorý súd prvej inštancie použil považoval za nesprávny. Argumentoval, že správca cestnej miestnej komunikácie na to, aby si splnil všetky povinnosti mu vyplývajúce z platných právnych predpisov, by musel pod svoju činnosť ako správcu nakumulovať veľké množstvo dielčích úkonov, ktoré by vykonával a zároveň by musel disponovať aj oprávneniami rôzneho druhu, ako je napríklad nakladanie s nebezpečným odpadom. Pod správou správcu cestnej miestnej komunikácie v tomto prípade spadá celé hlavné mesto Bratislava a teda cesty I., II. a III. triedy. Bežnú údržbu zabezpečuje správca vo vlastnej rézii, avšak pokiaľ ide napríklad o opravu vozovky, tak je pochopiteľné, že správca nie je tým subjektom, ktorý vykonáva svojpomocne takúto činnosť. Opravu vykonáva spoločnosť špecializujúca sa na takúto činnosť. Za takýmto istým účelom mal správca uzavretú zmluvu so žalobcom, aby nedošlo k tomu, že si správca nesplní nejakú svoju povinnosť uloženú mu zákonom (napr. podľa § 43 ods. 1 Zákona o cestnej premávke). Preto mal žalobca za to, že takýmto výkladom cestného zákona súdom prvej inštancie došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Ani zo zmluvy ani z nijakého iného ustanovenia nevyplýva, že by správca previedol na žalobcu výkon správy, prípadne že by ho poveril výkonom jeho kompetencií podľa cestného zákona, ale vyplýva z nej len, že ho zmluvne poveril technickou realizáciou činnosti spočívajúcej v odstránení prekážky cestnej premávky (škody pri tom vzniknutej). Správca preto nepostupoval v rozpore so zákonom, keď predmetnú zmluvu uzavrel. Pri rozhodovaní o odstránení prekážky správca aj naďalej vystupuje ako orgán verejnej moci a nesie plnú zodpovednosť za jeho výkon, a to aj v prípade, keď po technickej stránke odstránenie prekážky vykoná iná osoba. Žalobca bol názoru, že súd prvej inštancie nebral do úvahy spor posúdený v zmysle uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Cob/69/2020 zo dňa 14.04.2021, kde už súd prvej inštancie v obdobnom prípade vyslovil, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, že legitimácia mu vyplýva z hmotného práva, a to zo zákona o PZP, nakoľko nárok na náhradu škody v dôsledku znečistenia cestnej komunikácie prevádzkou motorového vozidla je nárokom z PZP ako aj právnej úpravy poistenia v Občianskom zákonníku. Krajský súd v Bratislave sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je nesporné, že k znečisteniu vozovky došlo a kým a aj to, kto odstránil znečistenie a komu vznikla škoda a aj tá skutočnosť, že na uvedenú škodu sa vzťahuje poistenie vodiča vozidla. Preto považoval za nepochopiteľnú argumentáciu súdu prvej inštancie, ktorou sa odklonil od rozhodnutia súdu vyššej inštancie, keď v prípade sp.zn. 3Cob/69/2020 boli rovnaké námietky na strane žalovaného ako poisťovne, teda i aktívna vecná legitimácia a pasívna vecná legitimácia. Krajský súd v Bratislave by v prípade pochybností k tomuto uviedol stanovisko a určite by posúdil vec v zmysle ustálenej judikatúry a nevyslovil by názor, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný a žalovaný je pasívne vecne legitimovaný. Ako ďalší odvolací argument žalobca uviedol, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy a vôbec sa vzhľadom na prijatý záver nezaoberal skutočnosťou, že pri úniku prevádzkových kvapalín vytečených na teleso vozovky dochádza ku škode a poškodeniu vozovky. Za týmto účelom žalobca dopytoval odborníka v danej oblasti G. H. I. C., E. (ďalej len „docent“), aby sa vyjadril k otázke kedy dochádza ku škode vytečením prevádzkových kvapalín na teleso vozovky. Docent v odpovedi uviedol, že pohonné látky (ako rozpúšťadlá), pri ich prenikaní do asfaltových vrstiev vozoviek, spôsobujú zmenu základných vlastností spojiva (tvrdosť, bod mäknutia,

príľnavosť), čo v konečnom dôsledku spôsobuje rozrušovanie v asfaltovej zmesi. Následne dochádza k vzniku rôznych porúch z dôvodu straty väzby medzi spojivom a zrnami kameniva (plošné vytrhávajúce zrná kameniva zo zmesi, výtlky). Tieto poruchy sú potom následne od pôsobenia premávky rozširované na celej ploche, ktorá prišla do styku s rozpúšťadlami. Žalobcov zásah musí byť preto bezprostredný, aby zabránil ďalšiemu šíreniu škody a zabezpečil bezpečnosť cestnej premávky. Ak by nezasiahol včas, tak by mohlo dôjsť k následku prenikania pohonnej látky do celej asfaltovej vrstvy a tým k vzniku porúch. Odstraňovanie pohonných látok uniknutých na teleso vozovky možno vykonať mechanicky a v kombinácii s použitím chemických látok, kedy sa vypustená pohonná hmota naviaže na inú látku a následne sa vzniknutá zmes látok odstráni. Z tohto dôvodu uvedené položky vo faktúre sú riadne opodstatnené a preukázané na odstránenie škody. Momentom vzniku poškodenia (škody) na vozovke je už únik pohonných hmôt na teleso vozovky. Znečistenie vozovky prevádzkovými kvapalinami a teda spôsobenie škody jednoznačne spadá pod ustanovenie § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o PZP“), čo konštatovali už aj súdy v rozhodnutiach žalobcom predložených. Vo vzťahu k svojmu postaveniu poukázal žalobca na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci Haasová c/a Petřík, sp. zn. C - 22/12 (ďalej len „rozsudok Haasová“), kde bola nemajetková ujma nepriamo poškodeného priznaná. Tento status quo je podľa žalobcu umocnený rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2017, sp.zn. 6 MCdo 1/2016, R 61/2018. Žalobca zdôraznil, že okrem rozsudku Haasová poukazuje aj na ďalšie súdne rozhodnutia, v ktorých bola odškodniteľnosť nepriamo majetkovo poškodených jasne deklarovaná: (i) nález Ústavného súdu ČR zo dňa 9.10.2018, sp.zn. IV. ÚS 3009/17: „Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka de lege lata nemá (priamo) právo na plnenie z poistnej zmluvy, ale má s ohľadom na to, že je osobou, ktorá všetko financuje (a teda z toho očakáva prospech), záujem na tom, aby bolo z poistnej zmluvy plnené v jej prospech.“, (ii) rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.9.2018, sp.zn. 43Cob/64/2018, ktorý považuje za súladné so zásadou poctivého obchodného styku, aby poisťovateľ poskytol náhradu škody aj nepriamo poškodenému, (iii) rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 12.12.2018, sp.zn. 23Cdo/5969/2017: „Poisťovaný zo zodpovednosti za škodu je oprávnený domáhať sa v súdnom konaní od poisťovateľa, aby za neho uhradil škodu priamo na účet poškodeného, (iv) rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 31.1.2017, sp.zn. 23Cdo/4297/2015: „Pokiaľ poisťovaný sám vynaloží so súhlasom poškodeného náklady na odstránenie stavby, ktorá bola poškodená poisteným, pričom k demolácii bol poškodený ako vlastník objektu povinný, má poisťovaný (...) proti poisťovateľovi právo na úhradu týchto nákladov, a to až do výšky, do ktorej by bol inak povinný plniť poškodenému poisťovateľ.“

10. Vo vzťahu k vzniku škody žalobca doplnil, že sú splnené všetky predpoklady, pretože správca komunikácie má povinnosť odstrániť poškodenie vozovky, o zásahu do jeho majetkovej sféry možno hovoriť už v čase vzniku poškodenia. Práve v tomto momente mu vzniká nárok na náhradu nákladov za odstránenie následkov škodovej udalosti a to bez ohľadu na to, či svoju povinnosť splní sám, alebo prostredníctvom tretieho subjektu. Uvedená situácia je absolútne identická s tou, keď dôjde k zavinenej zrážke osobných automobilov. Vodič má z PZP vinníka nárok na náhradu objektívne vyčísliteľnej škody bez ohľadu na to, akým spôsobom k vzniknutej situácii pristúpi. Poškodený sa v rámci svojej dispozície môže rozhodnúť akým spôsobom opravu zabezpečí, prípadne sa môže uspokojiť s peňažnou náhradou a automobil zanechať v poškodenom (prípadne zničenom) stave. Akceptujúc názor súdu prvej inštancie, poškodený by mal nárok na náhradu škody až v tom prípade, keď by uhradil náklady za opravu automobilu. Takýto postup kladie neodôvodnené povinnosti na subjekty súkromnoprávných vzťahov a nemôže byť v právnom štáte akceptovaný. Škoda tak vznikla bez ohľadu na to, či správca komunikácie vynaložil finančné prostriedky na odstránenie následkov škodovej udalosti. Čo sa týka objektívnej vyjadriteľnosti poškodenia, táto je nepochybne vyjadrená fakturáciou nákladov žalobcom, pričom opodstatnenosť týchto nákladov vyplýva z množstva použitých materiálov na odstránenie škody a aj práce vykonávané zamestnancami žalobcu. Správcom komunikácie tak vznikla škoda ktorá predstavovala zásah do jeho majetkovej sféry a disponoval tak pohľadávkou spôsobilou na postúpenie. V tomto prípade bolo v časti zmluvy uzavretej medzi správcou a žalobcom jednoznačne určené, aké pohľadávky správca na žalobcu postupuje - jednalo sa o všetky budúce pohľadávky, ktoré správcom vzniknú voči účastníkovi cestnej premávky, ktorý bezodkladne neodstránil prekážku v zmysle ust. § 43 ods. 1 cestného zákona (jednoznačne identifikovaný budúci dlžník), ak takú účastníkom spôsobenú prekážku odstránil na jeho náklady správca využitím služieb žalobcu podľa zmluvy (právny titul pohľadávky). Určenie výšky postupovanej pohľadávky nebolo pre platnosť zmluvy v časti postúpenia nevyhnutné. Jednoznačne bolo medzi stranami zmluvy dohodnuté, že pohľadávky sa postupujú bezodplatne. K bezodplatnosti žalobcu uviedol, že účelom uzavretia zmlúv bolo zabezpečenie

plnenia verejných povinností správcu na úseku dopravy s požiadavkou čo najnižšieho zaťaženia verejných financií. Správca komunikácie zabezpečuje efektívne a odborné plnenia svojich zákonných povinností prostredníctvom žalobcu, ktorý pôsobí ako špecializovaný subjekt na vykonávanie týchto povinností s príslušnými oprávneniami i napr. nakladania s nebezpečným odpadom. Bezodplatnosť zmlúv je podľa žalobcu potrebné vnímať len z hľadiska nere realizovania interných účtovných operácií vo vzťahu ku konkrétnej škodovej pohľadávke. Správca a žalobca uzavreli tieto zmluvy so záujmom, aby subjekt odstraňujúci škodu mal plný nárok na poskytnutie náhrady za uskutočnený úkon, pričom táto má byť uhradená zo strany zodpovedného poisťovateľa a vinníka. Žalobca záverom uviedol, že nemá právnu istotu, keď súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil jeho návrh. Žalobca a správca nikdy nemali úmysel preniesť výkon správy, len urýchlene odstrániť prekážky o dopravnej nehode osobou, ktoré je na to technicky vybavená. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu, alebo ho zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril dňa 02.05.2022 s tým, že považoval odvolanie žalobcu za neopodstatnené. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že sa vo väčšine zaoberá pasívnou vecnou legitimitáciou a meritom sporu, argumentácia ktorá je nadbytočná, keďže súd prvej inštancie žalobu zamietol výlučne pre nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu. Za podstatnú v spore považoval skutočnosť, že správa cestných komunikácií je preneseným výkonom štátnej správy a v danom prípade spadá do réžie Magistrátu Hlavného mesta SR Bratislava, ako správcu komunikácie v zmysle § 3d ods. 5 písm. d) Cestného zákona, súd prvej inštancie preto dospel k správny právny záverom uvedených v bodoch 12.1, 13, 13.1.. Žalobca nie je spôsobilým subjektom na to, aby vykonával správu cesty (aby na neho boli prenesené niektoré práva a povinnosti správcu cesty), pretože podľa výpisu z obchodného registra na takýto účel nebol správcom cesty založený/zriadený. Na odstránenie prekážky z cestnej komunikácie (v rámci výkonu správy ciest) tak bol oprávnený buď Magistrát Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, alebo právnická osoba ním na tento účel založená alebo zriadená. Žalobca však nie je subjektom podľa § 3d ods. 5 písm. d) cestného zákona, preto nie je daná jeho aktívna vecná legitimitácia. Tieto závery potvrdzuje aj rozsudok Najvyššieho súdu SR publikovaný v ZSP pod č. 3/2016. Nesúhlasil ani s názorom žalobcu, že súd prvej inštancie nerešpektoval rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.04.2021 sp.zn. 3Cob/69/2020. Konajúci súd nie je identifikovaným rozhodnutím viazaný, keďže nejde o rozhodnutie vydané v prejednávanej veci a nespĺňa ani podmienku ustálenej súdnej praxe. Napriek tomu sa s ním súd prvej inštancie riadne vysporiadal v ods. 16 a nasl. napadnutého rozsudku. Žalovaný sa stotožnil i s názorom súdu prvej inštancie, že Hlavnému mestu SR Bratislava nevznikli žiadne náklady, ako vyplýva aj z čl. 2 ods. 11 zmluvy o spolupráci pri odstraňovaní prekážok. Skutočnosť, že Hlavnému mestu SR nevznikla žiadna škoda preukazuje aj predložená faktúra žalobcu č. 17100514, ktorá bola vystavená F. D.. Preto nedošlo v majetkovej sfére mesta k žiadnemu úbytku na majetku a mesto nedisponovalo existujúcou pohľadávkou, ktorá by mohla byť spôsobilým predmetom postúpenia. Záverom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

12. Žalobca v odvolacej replike zo dňa 18.05.2022 v zásade zopakoval odvolaciu argumentáciu s tým, že zo zmluvy o spolupráci, ani z nijakého iného ustanovenia nevyplýva, že by správca previedol na žalobcu výkon správy, alebo jej časť. Žalobca konal za správcu ako subjekt špecializujúci sa na odstraňovanie prekážok cestnej premávky. Žalobca preukázal vznik škody a to odborným posudkom G. H. I. C., E., ktorý konštatoval, že prevádzkové kvapaliny sa správajú ako rozpúšťadlá a ich neodstránením dochádza k rôznym poruchám na vozovke (výtlky). Odkázal na svoje odvolanie s tým, že súd prvej inštancie nerešpektoval názor súdu vyššej inštancie.

13. Žalovaný v odvolacej duplike zo dňa 05.06.2022 považoval odvolanie žalobcu naďalej za nedôvodné, kedy prezentované odvolacie dôvody nie sú dané. Žalobca nereagoval na žalovaný označené rozhodnutie NS SR publikované v ZSP pod č. 3/2016, ktoré potvrdzuje názor žalovaného a súdu. Nad rámec už v odvolacom konaní doplnil, že za zhromažďovanie skutkového materiálu, potrebného na rozhodnutie, nesie plnú zodpovednosť príslušná strana (primárne žalobca). Súd nie je povinný vyvíjať v tomto smere žiadnu iniciatívu. Žalobca nepreukázal, že by na strane Hlavného mesta SR Bratislava vznikla akákoľvek škoda. K nespokojnosti žalobcu s rozhodnutím súdu prvej inštancie žalovaný poukázal na konštantnú rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, ako i judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej obsahom práva na súdnu obranu nie je záruka, že rozhodnutie bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. V ostatnom odkázal na svoje predchádzajúce písomné, či ústne vyjadrenia prezentované v konaní.

14. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v zmysle § 34 v spojení s § 470 CSP po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi v zmysle § 379 a § 380 CSP dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

15. Podľa ustanovenia § 3d ods. 3 veta prvá cestného zákona (zákona č. 135/1961 Zb.) miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí.

16. Podľa ustanovenia § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona správu pozemných komunikácií vykonávajú, ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce – obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa ustanovenia § 3d ods. 6 cestného zákona vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené.

18. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 cestného zákona miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obce na miestnych cestách a na účelových cestách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy prejednávajú priestupky podľa § 22c na úseku miestnych komunikácií a účelových ciest.

19. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. r/ zákona o cestnej premávke, na účely tohto zákona sa ďalej rozumie prekážkou cestnej premávky všetko, čo môže ohroziť alebo obmedziť jazdu vozidiel a pohyb chodcov; za prekážku cestnej premávky sa nepovažuje vozidlo stojace alebo pomaly sa pohybujúce z dôvodov vyvolaných cestnou premávkou, spojených najmä s údržbou alebo opravou cesty, dopravnou nehodou alebo inou udalosťou.

20. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 zákona o cestnej premávke kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty. Ten, kto odstráni prekážku cestnej premávky, je povinný bezodkladne zabezpečiť aj odstránenie predmetov a odpadov prekážajúcich v zjazdnosti na ceste, ktoré s prekážkou cestnej premávky súvisia.

21. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

23. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

24. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

25. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

26. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

27. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

28. Po dôslednom oboznámení sa s obsahom spisu, s obsahom napadnutého rozsudku a s konaním, ktoré predchádzalo jeho vyhláseniu, ako aj s obsahom odvolania žalobcu odvolací súd konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku s tým, že súd prvej inštancie na základe dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne právne závery premietnuté do výrokovej časti napadnutého rozsudku a svoje rozhodnutie spôsobom súladným s dikciou ustanovenia § 220 ods. 2 CSP podrobne a dostatočne presvedčivo odôvodnil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je jednoznačne zrejмый myšlienkový postup súdu prvej inštancie vedúci ku v ňom ustáleným skutkovým a právnym záverom premietnutým do výrokovej časti napadnutého rozsudku. Konanie pred súdom prvej inštancie bolo vedené v súlade so zásadou kontradiktórnosti civilného procesu a odvolací súd nezistil žiadne vady procesného charakteru, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, keďže súd prvej inštancie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie vysporiadal a odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnej miere stotožnil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplývajú dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd prvej inštancie sa správne v prvom rade zaoberal a posudzoval aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu.

29. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k podstatným tvrdeniam uvedeným v odvolaní odvolací súd uvádza nasledovné.

30. Z citovaných ustanovení Cestného zákona a Zákona o cestnej premávke je nepochybné, že správa verejných pozemných komunikácií patrí jednoznačne do oblasti správneho práva a rovnako, že Hlavné mesto SR Bratislava ako správca komunikácie vykonávajúci verejnú správu je tu orgánom verejnej správy. Vyplýva z nich rovnako, že jedine správca cesty, ktorým je obec, alebo právnická osoba ňou na tento účel založená, alebo zriadená, je v prípadoch, ak vznikne na ceste prekážka v premávke, ktorá ohrozuje alebo obmedzuje jazdu vozidiel, oprávnená odstrániť prekážku cestnej premávky na náklady toho, kto ju spôsobil. Uvedené, ako správne uvádzal súd prvej inštancie, platí bez ohľadu na znenie § 141 ods. 6 písm. b) Zákona o cestnej premávke, v zmysle ktorého sa na odstránenie prekážky cestnej premávky nepoužijú všeobecné predpisy o správnom konaní, nakoľko uvedené ustanovenie nevyníma odstraňovanie prekážky cestne premávky z verejnoprávnej normy hmotnoprávnej povahy. Účelom úpravy bolo vylúčiť pôsobnosť tohto procesného predpisu pri odstraňovaní prekážok cestnej premávky, aby sa zabezpečilo efektívne odstraňovanie prekážok v cestnej premávke, bez využitia zdĺhavejšieho procesu pri aplikácii ustanovení týkajúcich sa začatia správneho konania, zisťovania skutkového stavu, vydávania rozhodnutia, opravných prostriedkov a pod.. Keďže správca komunikácie vykonávajúci verejnú správu pozemných komunikácií je pri tomto výkone orgánom verejnej správy, nevzťahuje sa na neho možnosť daná v Čl. 2 ods. 3 Ústavy SR (každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané), ale vzťahuje sa na neho Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a teda pri výkone preneseného výkonu štátnej správy nemôže postupovať nad rámec zákona, tzn. používať analogický inštitút súkromného práva napr. zmluvné zastúpenie, poverenie a splnomocnenie. Každý orgán štátu má totiž Ústavou SR a zákonom určený rozsah právomocí, ktorý rozsah nemôže prekročiť, takže môže konať len to, čo mu ústava alebo zákon dovoľuje s tým, že tieto právne normy určujú aj spôsob, akým štátne orgány môžu štátnu moc uplatňovať, vrátane druhu a obsahu sankcií, ktoré môžu používať. Súdna prax sa obdobnou otázkou (síce týkajúcou sa odťahu vozidla, avšak tiež išlo o technický výkon odstraňovania prekážky cestnej premávky) a s tým súvisiace uplatnenie jeho nákladov zaoberala v početných súdnych rozhodnutiach a dospela k jednoznačnému záveru, podľa ktorého správca komunikácie, vystupujúci pri rozhodovaní o odstránení prekážky cestnej premávky ako orgán verejnej správy (prenesený výkon štátnej správy na obec) je síce oprávnený časť svojich kompetencií, vrátane technickej realizácie odstraňovania prekážky cestnej premávky, prenechať na ním na tento účel založenú alebo zriadenú právnickú osobu, avšak túto časť kompetencií nie je oprávnený previesť na iný subjekt súkromného práva na základe zmluvy a to ani po stránke technickej (porovnaj napr. rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/70/2003, 6MCdo/22/2010, 2MCdo/11/2011). Neobstojí preto námietka žalobcu, že správca nedelegoval na žalobcu žiadnu správcovskú činnosť, resp. svoju kompetenciu. Správcovskú činnosť ako výkon danej právomoci je možné považovať za súhrn oprávnení a povinností, ktoré zákon priznáva danému poverenému orgánu na výkon jeho činnosti. Keďže povinnosť odstraňovať prekážku cestnej premávky bola priamo Zákonom o cestnej premávke zverená a uložená správcovi cesty, ktorým je v zmysle Cestného zákona obec, alebo právnická osoba ňou na tento účel zriadená alebo založená, pričom osobitný zákon neustanovil inak, je uvedenú povinnosť povinná vykonať iba obec

alebo taxatívne vymedzená právnická osoba. Neobstojí preto tvrdenie žalobcu, že správca by pri výklade súdom prvej inštancie, mal veľa dielčích povinností a nemal by ako bez technickej pomoci, resp. bez príslušných oprávnení zameraných napr. na nakladanie s nebezpečným odpadom, prekážky odstrániť, pretože zákon s prenosom danej povinnosti na inú (okrem zákonom stanovenú) osobu ani v takomto prípade nepočíta. Predmetom konania pritom nie je zistiť, či by to správca bol schopný vykonať, ale či mohol preniesť výkon svojich práv a povinností na žalobcu. Z ust. § 3d Cestného zákona a z ust. § 43 ods. 1 Zákona o cestnej premávke však nepochybne vyplýva, že úmyslom zákonodarcu bolo taxatívnym výpočtom určiť, kto je oprávnený vykonávať správu komunikácií a kto je správcom cesty, s tým, že odstránenie prekážky cestnej premávky je povinný vykonávať jedine správca cesty, tzn. že výkladom tohto ustanovenia možno dospieť k záveru, že jeho úmyslom bolo vylúčiť iné osoby, ktoré by sa podieľali na správe komunikácie a ktoré by boli oprávnené odstrániť prekážku cestnej premávky, okrem právnickej osoby správcom na tento účel založenej, alebo zriadenej.

31. Obchodná spoločnosť žalobcu nie je založená ani zriadená žalobcom, preto bez ohľadu na uzavretú zmluvu o spolupráci nebola oprávnená odstrániť prekážku cestnej premávky, v dôsledku čoho nebolo možné žalobu považovať za opodstatnenú. Zmluvu o spolupráci zo dňa 11.04.2017 je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, keď je v rozpore a obchádza § 43 ods. 1 Zákona o cestnej premávke v nadväznosti na ustanovenie § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona.

32. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nebral do úvahy názor vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Cob/69/2020 zo dňa 14.04.2021, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa zjavne zaoberal aj názorom vysloveným v predmetnom rozhodnutí v bode 15 a 16 odôvodnenia svojho rozhodnutia, s názorom ktorým sa odvolací súd stotožňuje. V prvom rade, súd prvej inštancie nebol v prvoinštančnom konaní rozhodnutím krajského súdu viazaný (§ 391 ods. 2 CSP) a v druhom rade, Krajský súd v Bratislave sa v rozhodnutí sp.zn. 3Cob/69/2020 dôvodmi o absencii aktívnej vecnej legitímácie, pre ktoré súd prvej inštancie zamietol žalobu, nezaoberal a nevyhodnocoval ich.

33. Čo sa týka námietky nesprávneho právneho posúdenia vzniku škody, odvolací súd uvádza, že povinnosťou správcu komunikácie je v zmysle § 3d ods. 6 Cestného zákona udržiavať pozemné komunikácie v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené, ako i v zmysle § 43 ods. 1 Zákona o cestnej premávke bezodkladne odstrániť na náklady škodcu prekážku cestnej premávky. V uvedených ustanoveniach sa nehovorí priamo o odstraňovaní škody, resp. o poškodení vozovky, ako to mylne uvádza žalobca, preto bolo jeho úlohou preukázať, či vôbec náklady vyúčtované vo faktúre č. 17100514 vystavenej na F. D. ako prevádzkovateľa vozidla, sú vyčíslením skutočnej škody vzniknutej správcovi komunikácie (do pozornosti odvolací súd dáva najmä položky ako najazdené km zabezpečovacieho vozidla, zabezpečenie miesta zásahu, náklady na pomôcky, na dispečing, subdodávateľská faktúra Green Recovery, ktoré nemôžu spočívať v zmenšení majetku správcu, keď ich správca nehradil) a jednak preukázať, že okamihom kontaminácie vozovky prevádzkovými kvapalinami došlo k poškodeniu vozovky. Odstránenie vytečených kvapalín ešte nepreukazuje, že došlo k poškodeniu pozemnej komunikácie, najmä vzhľadom ku skutočnosti, že v priebehu konania nebolo preukázané, že došlo k oprave vozovky. Žalobca síce v odvolaní argumentoval, že za týmto účelom predložil odborný posudok G. H. I. C., E., avšak ani z neho nie je zrejme, že by v tomto konkrétnom prípade došlo k vzniku škody (porušeniu vozovky) a v akom rozsahu. Vyplynula z neho iba potreba bezodkladného odstraňovania vytečených kvapalín, aby sa následne pôsobením premávky vozovka nenarušila. Z posudku vyplýva, že vznik škody je závislý od viacerých faktorov (teplota, rozsah vytečených kvapalín, ako aj ich druh,...), pričom až následkom prenikania látok do vozovky môže postupom času nastať rozrušovanie „cestnej“ zmesi a tým dôjsť k vzniku porúch. Súd prvej inštancie preto správne ustálil, že správcovi nevznikla žiadna pohľadávka (či už titulom náhrady škody alebo vynaložených nákladov) spôsobilá k postúpeniu, keď jedinou možnou pohľadávkou spôsobilou na postúpenie, mohli byť náklady vynaložené správcom na odstránenie prekážky cestnej premávky, ktoré však správca komunikácie vzhľadom k zneniu čl. 2 ods. 11 zmluvy o spolupráci neuhradil. Vzhľadom k uvedenému bol správny právny záver súdu prvej inštancie, že Hlavné mesto SR Bratislava nemohlo ako postupca zmluvou o postúpení pohľadávky z 20.06.2018 postúpiť neexistujúcu pohľadávku na žalobcu, keď nedisponovalo žiadnou pohľadávkou voči škodcovi, prípadne vlastníčkovi motorového vozidla v súvislosti s dopravnou nehodou z 24.09.2017. S poukazom na uvedené nie je dôvodný ani odkaz žalobcu na jednotlivé rozhodnutia súdov, keďže vychádzajú z iných skutkových okolností a to práve za situácie, keď nebolo v konaní preukázané, že by došlo k vzniku škody.

34. Odvolací súd s poukazom na uvedené dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalobcom nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a preto podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

35. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi vo výške 100 %, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný.

36. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).